

Универзитет у Бањој Луци – Академија умјетности
Бања Лука – Република Српска

ВЛАДО С. МИЛОШЕВИЋ
Етномузиколог, композитор и педагог

ТРАДИЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА

Научни скуп
(апстракти)

Бања Лука
15. и 16. април 2016.

Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци
Академија наука и умјетности Републике Српске
Музиколошко друштво Републике Српске

Владо С. Милошевоћ, етномузиколог, композитор и педагог
Научни скуп ТРАДИЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
15. и 16. април 2016. године
Апстракт

За издавача

Проф. др Лука Кеџман,
декан Академије умјетности Универзитета у Бањој Луци
Проф. др Рајко Кузмановић,
предсједник Академије наука и умјетности Републике Српске
Проф. мр Саша Павловић,
предсједник Музиколошког друштва Републике Српске

Уреднице:

Проф. др Соња Маринковић
Проф. др Санда Додик
Проф. др Драгица Панић Кашански

Дизајн корица

Милан Шикман

Прелом

Дарко Домазет

Штампа

Art print, Бања Лука

Тираж

80

Програмски одбор симпозијума

Проф. др Рајко Кузмановић, предсједник Академије наука и умјетности Републике Српске

Проф. др Валерија Шаула, проректорика за међународну сарадњу Универзитета у Бањој Луци

Проф. др Лука Кеџман, декан Академије умјетности Универзитета у Бањој Луци

Проф. др Соња Маринковић, предсједница програмског одбора, Факултет музичке уметности у Београду,

Проф. др Иван Чавловић, Музичка академија у Сарајеву

Проф. др Викторија Коларовска Гмирја, Факултет музичке уметности у Скопју

Проф. МА Милош Заткалик, Факултет музичке уметности у Београду

Проф. др Богдан Ђаковић, Академија уметности у Новом Саду

Проф. др Миомира Ђурђановић, Факултет уметности у Нишу

Проф. др Мирјана Закић, Факултет музичке уметности у Београду

Проф. др Санда Додик, Академија умјетности у Бањој Луци

Проф. мр Саша Павловић, Академија умјетности у Бањој Луци

Доц. др Драгица Панић Кашански, Академија умјетности у Бањој Луци

В. асист. Ивана Росић, Академија умјетности у Бањој Луци

В. асист. Гордана Грујић, Академија умјетности у Бањој Луци

ПРОВЕРА, ПРИЈЕМНИ ИСПИТ И РАЗВОЈ МУЗИКАЛНОСТИ У ШКОЛИ ОСНОВНОГ МУЗИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА

Веселинка Браловић, МА

Факултет уметности у Приштини-Звечан
Универзитет у Приштини-Косовска Митровица
bralovicveselinka@gmail.com

Истраживања су потврдила да деца у најранијем узрасту у већини случајева "копирају" музику коју слушају њихови родитељи. Веома осетљив период код деце представља почетак музичког школовања. По степену важности за успех ученика је најзначајније задовољство бављења музиком, залагање, вежбање и амбиција, односно жеља за остваривањем успеха. Музикалност је сложена психолошка појава, која подразумева предиспозицију за доживљавање, разумевање, репродукцију и стварање музике (воља, концентрација, пажња, широко интересовање изван музике). Разним методама и тестовима се утврђују предиспозиције будућих полазника у музичку школу, који у повољним условима могу да се развију и достигну високе резултате. Развијањем музикалности код ученика, развија се и низ способности, од којих ће они бити вишеструко емоционално богатији, како у детињству, тако и током целог живота. Радом на развоју музичких способности у раном школском узрасту остварује се темељ и основа даљем музичком развоју ученика. Не треба запоставити чињеницу, да ће наведена интересовања и жеља за даљим бављењем музиком, допринети већим ученичким ангажовањем на часовима солфеђа, као и потребу даровитих да похађају музичку школу, где додатно проширују своје музичке способности и музикалност. Пријемни испит треба да буде добро осмишљен и организован од стране наставника, како би могао успешно одабрати талентоване ученике. Веома је важно да задати примери или песмице буду једноставни, познати и интересантни, јер деца тог узраста стварају одбојност према нечему што је непознато и компликовано. Наставник има значајну улогу у одабиру ученика на пријемном испиту у школама за основно музичко образовање.

Кључне речи: музикалност, проверка, пријемни испит, вежбање.

ПАНЕЛ: 100 ГОДИНА КАСНИЈЕ: РАЗГОВОРИ О МОКРАЊЦУ

Милош Браловић, МА

Београд
milosbralovic@gmail.com

Ана Ђорђевић

Универзитет уметности у Београду
Факултет музичке уметности
Мастер студије музикологије
anadj91@gmail.com

Бојана Радовановић

Универзитет уметности у Београду
Факултет музичке уметности
Докторске студије музикологије
br.muzikolog@gmail.com

Стефан Савић

Универзитет уметности у Београду
Факултет музичке уметности
Мастер студије музикологије
stefansavic111@gmail.com

У оквиру пројекта *100 година касније*, посвећеном стогодишњици од смрти Стевана Мокрањца, а започетом 2014. године, разговарали смо са бројним стручњацима (музиколозима, композиторима, диригентима и теоретичарима) о значају и утицају утемељивачког, композиторског и педагошког рада најзначајнијег српског композитора. На основу материјала прикупљеног кроз интервјуе, направљен је сценарио за документарни филм *Довољно за бесмртност*, који ће бити премијерно приказан у другој половини 2016. године.

Имајући у виду ограничено трајање једног филмског остварења, са једне стране, а, са друге, обимност материјала до којег смо дошли, желели бисмо да прикажемо и осветлимо и оне странице интервјуа и тематске области које неће бити приказане у филму. Сценарио филма базира се на исечцима из интервјуа који су подељени у неколико тематских целина – Стваралаштво, Утицај на потоње композиторске генерације, Рецепција,

Обележавање годишњице смрти – које ћемо разматрати и овом приликом, али са освртом на интервјуе у целини, како бисмо боље осветлили место Мокрањца у српској култури данас.

Кључне речи: Стеван Мокрањац, стогодишњица, обележавање, разговори, окументарни филм

NEKI ASPEKTI ODREĐENJA TERMINA STIL I ŽANR U KONTEKSTU MUZIČKE TEORIJE I ANALIZE

Jasna Veljanović

Univerzitet u Kragujevcu

FILUM

Odsek za muzičku umetnost

jasnaveljanovic@gmail.com

U ovom radu će se razmotriti termini stil i žanr u muzičkoj teoriji radi njihovog preciznijeg određenja. Već sama činjenica što bez upotrebe ova dva termina nije moguće sprovesti nikakvu detaljniju analizu muzičkog dela, govori u prilog njihovom velikom značaju. Međutim, uprkos tome se njihovo određenje u (našoj) muzičkoj teoriji ne precizira pa je ono često podrazumevajuće. U analitičkoj praksi se termin stil najčešće upotrebljava u ova tri značenja: individualni stvaralački manir (npr. Bahov stil), da označi čitavu epohu (barok), ali i njen jedan 'ogranak' (npr. galantni stil). Najizrazitije stil dolazi do izražaja kada se sva tri slučaja poklope u ličnosti jednog kompozitora (Palestrina, Bah, Mocart, Šopen, Debisi itd). Do razdora između udžbeničke teorije i analitičke prakse dolazi zbog toga što su udžbenici o muzičkim formama ranije pokušavali da svedu teorijska uopštavanja na karakteristike sve tonalne muzike pa i šire. Međutim, analitička praksa je pokazala da je pravilno poimanje muzičkih oblika moguće jedino uz pomoć poznavanja stilskih odrednica epohe uopšte, kao i tehničkih sredstava (strukture, tonalnog i tematskog plana). Na tom tragu, u radu će se uporediti prva knjiga posvećena pojmu stila u muzici, koja se pojavila početkom prošlog veka (*Stil u muzici*, Gvido Adler) i udžbenici novijeg datuma koji su nastali nakon prepoznavanja

potrebe za uvođenjem predmeta Muzički stilovi (*Stil i žanr u muzici*, Nazajkinski), kao i dela koja predstavljaju pokušaj sinteze svih dosadašnjih razmatranja o stilu u potrazi za metateorijom stila (*Stil 1. Istorijske i analitičko-teorijske koordinate*, Tatjana Marković). Pojam žanra je lakši za određenje jer on zapravo predstavlja klasifikaciju određenih kompozicija uslovljenu socijalnim potrebama. Međutim, upravo kriterijumi klasifikacija i predstavljaju najčešće problem u raspravama o ovom terminu. Takođe pojam žanr se često poistovećuje sa pojmom stil (sonatni stil, varijacioni stil, svitni stil), ili se pak pravi njihova kombinacija (*žanrovski stilovi*) pa je tim pre u ovom radu neophodna i diskusija o oba ova pojma. Napraviće se paralela i sa tumačenjem ova dva pojma u teoriji književnosti (*Period, stil, žanr*, Aleksandar Flaker).

Cilj rada je konkretizovati upotrebu termina stil i žanr sa staništa muzičke teorije i prilikom analize forme i razgraničiti šta je to što ih u analitičkom postupku određuje, a šta je već nagovešteno 'spoljašnjim faktorima' kao što je epoha, kompozitor i muzički sastav.

Ključne reči: muzički oblici, analiza, stil, žanr, geneza.

РЕКОНСТРУКЦИЈА ФРАГМЕНАТА ДЕКОНСТРУИСАНЕ РЕФЕРЕНЦЕ КАО ЕСТЕТИЧКО-ПОЕТИЧКИ ПРИНЦИП АЛЕКСАНДРА ПЕРУНОВИЋА, НА ПРИМЕРУ ЊЕГОВОГ НОММАЖЕ А СЗЕРНУ ЗА ДВА КЛАВИРА ОСМОРУЧНО И ЕЛЕКТРОНИКУ

Др Мирјана Веселиновић-Хофман

Универзитет уметности у Београду

Факултет музичке уметности

Катедра за музикологију

mvesel@eunet.rs

Hommage à Czerny за два клавира осморучно и електронику (2006; 2011–2013), прва је у низу од четири композиције Александра Перуновића које сачињавају његов циклус инструменталних и вокално-инструментално-електронских композиција *Посвети*

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

781.7(048.3)

783(048.3)

78.072(048.3)

НАУЧНИ скуп Владо Милошевић: етномузиколог,
композитор и педагог (2016 ; Бања Лука)

Традиција као инспирација : апстракти / Научни скуп
Владо С. Милошевић, етномузиколог, композитор и педагог,
Бања Лука 15. и 16. април 2016. ; [уреднице Соња
Маринковић, Санда Додик, Драгица Панић Кашански]. -
Бања Лука : Академија умјетности, 2016 (Бања Лука : Арт
принт). - 96 стр. ; 21 cm

Тираж 80. - Текст ћир. и лат.

ISBN 978-99938-27-20-7

COBISS.RS-ID 5796888